

ZAMYŠLENÍ NAD TÍM, KAM PATŘÍM(E)?

Hned úvodem musím uvést, že nemám na mysli, to kam patřím politicky. Osobně mám v tomhle zcela jasno. Do KSČ jsem vstoupil v 18 letech a jako komunistka také zemřu. Nyní mi jde zhruba o toto: Od prvních školních let je mi z vlastivědy jasné, že ČSR leží ve středu Evropy. Nic na tom nezměnily ani následné změny názvu mé vlasti, ani to, že jsme o její část bez našeho souhlasu (*nevylášení referenda = porušení tehdejší ústavy*) přišli. Stále jsme zemí ve středu Evropy!

A to se zřejmě některým, někdy mám pocit, že většině našich polistopadových představitelů státu (*vykonávajících dle ústavy vládu lidu?*) nelíbí. Přes veškeré proklamace, za všechny vzpomeňme projev nově zvoleného prezidenta Václava Havla, ano, onen projev, na který se nezapomíná. Projev plný promyšlených lží. Tam přece (mimo jiného) zazněl slib občanům, že Československo už nikdy nevstoupí do žádného vojenského paktu. A dnes se po naší krásné zemi projíždějí, s požehnáním současné vlády, vojska USA, což je prý dobře a jediné správně. Američanům zřejmě nestačí, že se před 70 lety podívali pouze na část Čech, nyní si chtějí prohlédnout celou naši zemi, aby věděli, kam se vrátit.

Je pochopitelné, že od listopadového převratu naše země směřuje na západ. Naším protivníkem se za účasti nespokojeně-

ho obyvatelstva podařilo v naší krásné zemi restartovat kapitalismus. Troufám si tvrdit, že většina těchto tehdy nespokojených toho dávno lituje a dodnes se stydí, že tenkrát zvonili klíči. Mimochodem, v této souvislosti si vybavuji slova Antonína Zápotockého na sjezdu závodních rad 22. února 1948 „*Cesta k socialismu nesmí připustit zvětšování možností vykořisťování člověka člověkem*“. Oni cinkající se totiž už dávno přesvědčili, že při cestě ke kapitalismu je tomu právě naopak.

Pokud se tedy dnes zamýšlím, kam patřím, mám na základě současné reality za pomoci i veřejnoprávních sdělovacích prostředků stále silnější pocit, že jsem tlačěn, stejně jako další občané, abych co nejdříve „*spolurozhodl*“, aby se naše země stala jedním z nových členských států USA. Proč by to nebylo možné, vzdýt Hawai taky není součástí amerického kontinentu?

Ale: I za první republiky pod vedením prezidentů Masaryka a Beneše jsme byli vyspělou kapitalistickou zemí v srdci Evropy. A především samostatnou. Teprve po zradě našich západních spojenců se celkem logicky a pochopitelně obrátily naděje našich občanů na východ. A příznějme upřímně, bylo by chybou toho litovat. Ale dnes? Mám skutečně obavy, že se naše střeoevropská země ne stěhuje na západ, ale přímo na jiný kontinent! To si jistě přeje řada našich (a nejen našich) politiků, rozhodně však ne převážná většina našich občanů.

Nevím jak vy, ale **já si přeji zůstat střeoevropanem, příslušníkem národa a občanem suverénní země pevně v tomto prostoru zakotvené svými dějinami i kulturou**. Příležitostí, jak to veřejně vyjádřit budu mít v nadcházejících dnech hned několik. Zúčastním se oslav 70. výročí osvobození Československa od fašistického Německa a samozřejmě oslav Svátku práce 1. máje. Uvidíme se tam?

P.S.: Jako jsem při volbě prezidenta republiky volil Miloše Zemana jako menší zlo, volil bych, než bude poražen a historicky překonán, ten kapitalismus, který je na východ od nás.

Aleš RŮČKA

OPĚT OSLAVÍME 1. MÁJ

Opět se na 1. máje – o Svátku práce – sejdem s přáteli, se známými.

Letos si připomeneme prvomájovou tradici, která vznikla rozhodnutím Mezinárodního kongresu dělnictva – Ustavujícím kongresem II. internacionály v červenci 1889 v Paříži. Kongres se připojil k usnesení amerických odborářů každoročně uctívat památku chicagských vůdců dělníků popravených po nespravedlivém procesu. A tak poprvé v roce 1890 a v dalších letech se vždy 1. května scházejí ti, kteří žijí z výsledků každodenní poctivé práce hlavy i rukou, pokud o ni v podmínkách kapitalistických krizí stále přicházejících nepřišli.

Jan Neruda v Národních listech 4. května 1890 napsal, že kdo 1. máj 1890 prožil, do dnů svého života na něj nezapomene, dožili jsme se dosud nejpamátnějšího 1. května lidských dějin. I o Brně platila Nerudova slova, že to byl postup mohutný, neodolatelný, jako když se hrnou vlny oceánu, kdo přihlížel, co síla elementární znamená. Vždyť v Brně policejní a vojenské hlídky a oddíly tehdy registrovaly na 40 tisíc manifestujících.

Požadavky na osmihodinovou pracovní dobu a na spravedlivou odměnu za ni tehdy vyslovené jsou v době globálního kapitalismu víc než aktuální. Všeobecné hlasovací právo u nás sice existuje, ale pokud jde o hlasy pro KSČM jak na celostátní, tak na komunální úrovni, jsou v praktickém rozhodování o výsledcích voleb považovány za méněcenné ve srovnání s hlasy pro „*demokratické*“ strany, vznikají koalice, které výsledky voleb zpochybňují.

Na shledanou na prvomájovém setkání, ať svítí slunce nejen na obloze, ale i v srdcích a v myslích přítomných. **Karel JANIŠ**

MĚSTSKÝ VÝBOR KOMUNISTICKÉ STRANY ČECH A MORAVY V BRNĚ

VÁS ZVE KE SPOLEČNÉ OSLAVĚ

1. MÁJE

NA SVĚTĚ JE KRÁSNE S DOBRÝMI PŘÁTELI

Sejdem se na Moravském náměstí v 10 hodin.

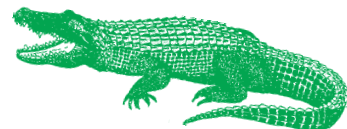
Vystoupí Miloslav Ransdorf, poslanec Evropského parlamentu, zastupitelé za KSČM Jihomoravského kraje, města Brna a městských částí.

Od 9 hodin hraje Moravská kapela Brno.

Občerstvení zajištěno.

Přijďte všichni, kteří chcete spolu s námi oslavit tento významný den a vyjádřit svůj názor na současnou politiku!

Zastupitelé KSČM jednají v zájmu lidí

Velmi bouřlivý úvod jednání Zastupitelstva města Brna způsobil jeho člen za KSČM Martin Říha. Navrhl doplnit program jednání městské samosprávy o bod projednat doprodej městských bytových domů dle dosavadních pravidel. Návrh se setkal s hlasitým souhlasem přítomných občanů – zástupců bytových družstev nově vzniklých v privatizovaných bytových domech. Avšak primátor a koalice tomuto návrhu komunistů opět nebyla nakloněna a zavrhla jej.

I přes opakovanou snahu zastupitelky **Heleny Sýkorové (KSČM)** v diskusi k připomínkám a podnětům od občanů představitelé města nepřipustili projednat prodej bytů s tím, že rokování o tom bude až v dubnu. Občané konstatovali, že město zadalo posudky k privatizaci bytů firmám s pochybným místem podnikání (daňové ráje). Také, že včas neinformuje o aktuální situaci občany a bytová družstva vzniklá kvůli privatizaci. „Koalice si neví rady, jak vybruslit ze své unáhlené a nepřipravené akce. Neodpovídá občanům na otázky pod zástěrkou údajného boje se spekulativními prodeji bytů! Škoda, že až na závěr jednání zastupitelstva řekl brněnský primátor, že do budoucna chce, aby takové kontroverzní situaci zastupitelé příště předešli vyjasněním si problému včasnou rozpravou k němu,“ uvedl Říha.

Další problémový bod programu měl název: „Veřejná zakázka malého rozsahu na posouzení možné restrukturalizace obchodních společností se 100 % majetkovou účastí – s cílem vyhodnotit výhody a rizika případné restrukturalizace včetně holdingového uspořádání – návrh rozpočtového opatření.“ Po prvních vystoupeních opozičních zastupitelů se ukázalo, že materiál nebyl dobře připraven. Opoziční KSČM i ČSSD navrhly stáhnout bod z jednání, protože důvodová zpráva nekonkretizovala obsah zadání veřejné zakázky a využití požadovaných více než 2,1 milionu Kč veřejných prostředků. Předkladatel – radní Tomáš Kratochvíl (za politické hnutí Ano, bude líp) ukázal, že přesně nezná požadavky vyhlášení veřejné soutěže. Diskutovalo se, zda nebyl porušen zákon a padla i otázka, nebyla-li již vybrána firma! Koalice přesto tento bod „protlačila“ do stavu jeho schválení.

Debata se vyhrtila i k navýšení provozních prostředků Turistického informačního centra města Brna k akcím tzv. Roku smíření. Těž, zda některé radnicí dotované pořady (Brněnský majáles, Čarodějáles a Light Show) nejsou příliš komerční. Komunisté vyslovili jasný nesouhlas s pořady k Roku smíření v roce 70. výročí ukončení 2. světové války snad s nacisty a sudetskými Němci. „Radní města chtějí uctít památku lidských obětí z let 1939 až 1945, připomenout ztracenou kulturní a jazykovou

*pestrost obyvatel Brna a 30. května 2015 uspořádat Pouť smíření po trase poválečného odsunu brněnských Němců přes Mikulov do Rakouska. K realizaci projektu využijí potenciál mladší generace, která vnímá historii v jiných souvislostech bez osobní zkušenosti. S kým se máme usmiřovat? S těmi, kteří páchali zlo na českém národě? Na tato utrpení přece nelze zapomenout,“ podtrhl zastupitel **Daniel Borecký (KSČM)**.*

V interpelacích se tázali komunisté představitelů města například jak řeší

aktuální nedostatek míst v brněnských mateřských školách a následně na 1. stupni ZŠ. Nebo zda koalice vůbec vydá své programové prohlášení, či co musí zastupitel udělat pro to, aby ho primátor města přijal. Ptali se na řešení nedůstojnosti zanedbaných sportovních stadionů v městě, kdy hodlá město budovat fotbalový stadion a víceúčelovou sportovní halu. Požádali i o předložení textu odpovědi primátora na dopis ministra dopravy k přestavbě Železničního uzlu Brno. Rovněž o doložení odbornosti tzv. zástupců odborné veřejnosti jmenovaných radou města do výborů, komisí, představenstev a dozorčích rad městských firem. (vž)

S vděkem a úctou se skláníme a nezapomínáme!

Památníky byly a jsou budovány v zemích po celém světě, aby připomínaly živým ve válkách zmařené lidské životy, hoře a slzy rodičů, manželek a dětí, kteří již nikdy neobejmou svého padlého syna, manžela a tatínka, a také, aby společnost před zrůdností válek varovaly. Nacházejí se ve většině našich měst a vesnic.

Náš památník na Božetěchově ulici symbolizuje vděčnost a úctu královopolských občanů těm 326 rudoarmějcům, kteří za porážku nacistického Německa a osvobození Králova Pole obětovali to nejcennější – svůj život. Jsou pohřbeni v hromadných hrobech na tomto pietním místě, vzdáleném stovky kilometrů od svých domovů, od svých nejbližších.

Památník byl postaven z podnětu královopolských občanů, čl. obce legionářské, Sokola Králova Pole a díky občanské peněžitě sbírce. Byl slavnostně odhalen 8. června 1946 a je státem chráněnou historickou památkou.

S narůstajícím časovým odstupem již 70 let od osvobození Králova Pole a dalších let od začátku a průběhu válečného dění ve 2. světové válce i v důsledku vyskytujících se zjevných snah tyto historické události přepisovat, překrucovat či zamlčovat, ubývá znalostí i uvědomění si toho, že se jednalo, mimo jiné, také i o bytí či nebytí,

o existenci českého státu a českého národa v tomto prostoru střední Evropy. Také tento závažný fakt týkající se bez výjimky každého Čecha, jakož i krutost válečného osudu k těmto rudoarmějcům padlým pouhých 12 dnů před kapitulací Německa a skončením války, ještě více zvýrazňují velikost jejich činu i oprávněnost naší přirozené lidské vděčnosti a úcty k nim.

Vždyť o úrovni vyspělosti společnosti jako celku i o vyspělosti a charakteru jednotlivých občanů vypovídá mimo jiné také to, zda a jak si dokážou vážit těch, kteří pro ně riskovali a obětovali svůj život.

70. výročí osvobození Králova Pole si připomeneme u památníku padlých rudoarmějců - osvoboditelů na Božetěchově ulici v pondělí 27. dubna 2015 v 15,00 hodin a pokloníme se jejich památce i za jejich nejbližší, kteří nemají možnost na jejich hrob položit květinu, zapálit svíčku, zavzpomínat a uronit slzu.

doc. PhDr. Alois ZLATNÍČEK, CSc.

Světová odborová federace (SOF) – největší mezinárodní odborová organizace – byla založena před 70 lety, v r. 1945 v Paříži. Vystupovala na obranu sociálně ekonomických zájmů pracujících, za demokracii a mír.

V r. 1980 sdružovala 206 mil. pracujících. Dnes má 220 organizací se 100 milióny členů. Sídlo SOF bylo v letech 1945-1956 ve Vídni, 1956-2005 v Praze a od r. 2006 v Aténách. Nyní se pracuje na přípravě 17. sjezdu SOFu. Situace ve světě je vážná, kapitalistický systém zná jen peníze a vykořisťování.

Po převratu (1989) u nás nastupuje kapitalismus v plném rozsahu. A tak dnes máme v ČR 750 tisíc nezaměstnaných, 200 tisíc bezdomovců, přes 2 milióny obyvatel pod hranici chudoby, 200 seniorů ročně si bere život atd.

V březnu 1990 byla u nás založena odborářská organizace – Spojenství práce a solidarity (SpaS). V r. 1991 byl sjezd

a v březnu 1993 vstoupila do SOF. V současné době máme z našich odborářů pět poslanců v Parlamentu ČR. Ukazuje se, že odbory musí být, mají své nezastupitelné místo, zatímco politické strany mohou být a nemusí. Současný zákoník práce je značně benevolentní, platí, jak říkájí podnikatelé (zaměstnavatelé): „Odboráři, bouchej, bouchej, já si stejně udělám, co budu chtít“. Jako pozorovatel SOFu je v současnosti Čína, která má kolem 500 miliónů odborářů a v budoucnosti nevyklučuje spolupráci se SOF.

Převrat 1989 – vše bylo předem připravené. Naše odbory v ČSSR měly ve fondu solidarity 35 mld Kčs a majetek (lázně, rekreační zařízení, dětské ozdravovny ...) za 6 mld Kčs. Po převratu bylo třeba ihned zlikvidovat odbory a politické strany na pracovištích. Když se po převratu opět založily, tak neměly nic. Dnes už mají několik (pět) rekreačních zařízení, slušné možnosti, dobré zázemí a úspěš-

nou spolupráci se zahraničními organizacemi (jako příklad současné aktivity byl uveden Dopravní podnik Praha, který měl před 2 roky 13 odborových organizací, 12 tisíc zaměstnanců. Marek Tošil založil odbory s počtem 8 členů, za rok jich měl 50 a dnes jich má 125. Je to úspěch, když si uvědomíme, že se lidé bojí vstupovat do odborů a zakládat je. Víme, že už se nebude opakovat, že 90 % pracujících bylo organizováno v odborech).

Od r. 1989 nastoupilo období řeči o demokracii, ale ta končí na bráně továrny, školy, instituce. Z 56 práv, které měly odbory před převratem, jich dnes zbylo 7. Tripartita běží, výsledek je nulový. Vláda si udělá, co chce, odbory to pouze vezmou na vědomí. V poslední době se ukazuje vůle stávající problémy řešit (např. Sobotka, Zeman aj.). Vždyť ani Parlament ČR nehájí zájmy lidí, jak slibovali poslanci v předvolebním období.

V současnosti SpaS usiluje např. o zlepšení výše důchodů (v ČR je přes 2 mil. důchodců), aby se nezvyšoval pouze o 1/3 inflace, ale o celou inflaci. Snaží se novelizovat nemocenskou, aby lidé nepřecházeli nemoci, aby místo nemocenské nečerpali dovolenou aj. (není náhodou, že poslanci ČR v tomto směru mají výjimku, tzn. že v případě nemoci jim jde plný plat). Kde je spravedlnost? Ukazuje se, že dnes jsou lidé na posledním místě. Podaří se odborům v této oblasti sehrát významnou úlohu? Snad ano.

To byly některé z myšlenek, které zazněly na diskusním čtvrtku 19. 2. v úvodním slově nestraníka Františka Křížka (do r. 1990 předseda závodního výboru v ČKD, v současnosti tajemník SpaS) nebo v živé diskusi. Ukázalo se, že jak v minulosti, tak i v současnosti je v odborářské politice hodně bojovnosti.

Válka na Ukrajině

Cyklus přednášek:

10. 4. **Dobrovolník na Donbase**

16. 4. **Život na frontě**

23. 4. **Utéct = přežít. A co dál?**

27. 4. **Cesta dobrodruha**

Čas: **20,00 hodin**

Místo: **Café Práh (Vaňkovka)**

Přednáší: **"Kody" Michal Kislický**

Vstupné dobrovolné.

M. Kislický strávil jako dobrovolník v týlu i na frontě ukrajinské války 4 měsíce pomocí trpícím lidem. Nyní se vrací do Brna s originálními fotografiemi a příběhy o tom, jak skutečně žijí lidé ve válkou postižené zemi.

**Válka na Ukrajině 2014/2015,
aneb Chuť pomáhat**

Myš medvěda nikdy neporazí!

Západem vyprovokovaný a stále příživovaný konflikt na Ukrajině a spolu s ním vyvolaná hysterie proti Rusku stále nekončí. Nekončí tak, jak by si USA, NATO a EU představovaly. Naopak, ruský medvěd přes splnění „demokratických“ politiků, řinčení zbraněmi i stupňující se diplomatické a hlavně ekonomické sankce stojí pevně na svých tlapách. Proto EU přichází s novou strategií hodnou největších vojevůdců historie. EU má novou strategii – ruské myši mají porazit ruského medvěda.

Před několika dny zazněla na ČT 24 informace, že do seznamu výrobků, jejichž dovoz do Ruska je zakázán, se vedle letadel, leteckých motorů, obráběcích strojů, nákladních automobilů a dalšího zařízení s vojenským, nebo tzv. dvojitým využitím nově zařadí i pastičky na myši. Ty se u nás v milionových počtech vyrábějí v KOVODRUŽSTVU v Hlubočkách u Olomouce. Nešťastný a šokovaný předseda družstva divákům sdělil, že na vývoz pastiček do Ruska se vztahují přísné protiruské sankce. Provozovna slušně vydělávala, odbyt byl zajištěn na dlouhá léta dopředu a lidé měli práci. Ještě předloni vývoz tohoto zboží do Ruska, dosáhl 2,5 milionu korun.

Po této zprávě v ČT jsem nabyt dojmu, že „bruselský úředník“ se nejspíš zbláznil. Zákaz dovozu pastiček na myši, tedy musel otrást Ruskem přímo v základech ... Druhou možností je, že je to nová originální a vysoce sofistikovaná, jak se dne s oblibou říká, strategie NATO. Kde neuspěla (v minulosti, stejně jako nyní, pátá kolona) měly zapracovat myši. Měly sežrat pšenici na ruských polích a tak dostat Rusko na kolena. Ty – pokud se už k nim dobrá zpráva dostala – zajisté tleskají Bruselu a naivně se těší, že se nerušeně nacpou k prasknutí. Netuší, že nenasytný Ruský trh obsadí konkurence. Podobně jako se stalo začátkem 90. let, kdy my jsme tento prostor hloupě vyklidili a místo nás se tam okamžitě začali zabydlovat Britové, Francouzi, Španělé, Poláci, Japonci, Korejci ..., zkrátka kdokoli a odkudkoli, kdo mohl nabídnout co Rusko potřebovalo. Jsme nepoučitelní a tak si historii prožijeme ještě jednou. Již v této chvíli se do Ruska vezou stejné pastičky a je jedno, odkud jsou, zda z Číny, Indie nebo z Turecka. A tak ty ruské myšky se dlouho radovat nebudou. Místo české pastičky, je chytí třeba čínská. Že nešťastný předseda družstva zoufale hledá náhradní trhy pro české pastičky v Bruselu nikoho nezajímá. Nezajímá to patrně ani naši vládu, která má dbát na prosperitu země a blahobyt jejich obyvatel. Bruselské sankce nakonec dopadnou na samotnou EU. Je zřejmé že Západem nenáviděného Putina, ani Rusko to na kolena nersazí. Naopak, na vlastní hloupost doplatí firmy, obyčejní lidé, a koneckonců celá slavná EU založená, jestli se nemýlím za účelem prosperity celého společenství. Tomu, že nás zachrání USA se svými trhy už nevěří ani pasáček z obecní pastoušky. Ti už nám svou „pomoc“ opakovaně předvedly. Stačí připomenout kopřivnickou Tatru, nebo parubické Tamary. Podobných příkladů je však podstatně víc.

Můj děda by řekl: „asi jim v tom Bruselu sračkovatí mozek“. A měl by pravdu. Ostatně jako skoro vždycky. Žel k naší škodě.

Tibor DÁVID

BRNO MĚLO ZŘÍDIT PAMĚTNÍ DESKU LUDVÍKU SVOBODOVI JIŽ DÁVNO

Neexistuje důvod, proč by město Brno nemělo zřídit pamětní desku generálu Ludvíku Svobodovi, spoluosvoboditeli Jihomoravského kraje. Brno mělo tuto pamětní desku zřídit už dávno. Proč se tak doposud nestalo?

Generál Ludvík Svoboda vstoupil v roce 1945 na půdu jižní Moravy jako velitel I. československého armádního sboru při Rudé armádě SSSR. Jeho podíl na osvobození jihomoravských měst a obcí netřeba nějak zvláště rozebírat, stačí připomenout těžké boje o Kroměříž, Přerov, Hodonín, Podivín a Brno. Jsou mezi námi pamětníci návštěvy generála Svobody v Podivíně, jako je plk. Němeček, činovník ČSOL a ČSBS.

Přítom všem byl generál Svoboda současně ministrem národní obrany Košické vlády, a to již od 4. dubna 1945. A v této funkci také vstoupil po osvobození na půdu města Brna a na brněnské Nové radnici měl též projev, jak si to dodnes pamatují další pamětníci. Za všechny jmenujme jen jednu, ale významnou - paní Evu Langerovou, členku ČSOL Brno, zástupkyni Společnosti Edvarda Beneše v Brně. Generál Svoboda se před ruinami bývalého „Německého domu“ poklonil památce padlých rudoarmějců, kteří tam byli pohřbeni po osvobození. Známe i fotografie těchto hrobů z knihy R. Hrdličky, *Rudá armáda osvobozuje Brno*, Brno 1948. Dále Ludvík Svoboda navštívil Kounicovy koleje, kde byli za okupace vězněni jeho příbuzní. Již jen tato fakta jsou dostatečným důvodem pro zřízení pamětní desky tak vynikajícímu občanu republiky, který bojoval o Československo ve dvou světových válkách a byl

aktivním osvoboditelem jižní Moravy, jejíž metropolí je město Brno.

Neobstojí tedy neustálé námitky odpůrců Ludvíka Svobody v Brně, že prý „neměl k Brnu žádný vztah“. Tyto námitky mají povahu účelových blábolů - mají jen za každou cenu zneemožnit instalaci pietního místa jimi nenáviděnému prezidentu a generálovi.

V Brně doposud zahrnují tendence proti všemu, co připomíná osvobození města Rudou armádou a československým vojskem. Stačí připomenout ne tak dávno skandál s hanobným symbolů na památníku rudoarmějců v Brně-Králově Poli, kde se jako novodobý Herostrates vyznamenal jistý potomek nacisty. (Jeho předek byl jako nacističtina ověřen podle listiny v Národním archivu). Zatímco město posmrtně vyznamenalo prorakouského a prohabsburského aktivistu pana Grušu, pamětní desku osvoboditeli generálu Svobodovi prozatím odmítá. Navíc připomeňme dlouholetý zápas o instalaci sochy prezidenta Budovatele dr. Edvarda Beneše, kterou se po několikátém usilovném boji o místo zdařilo umístit před právnickou fakultou - a která vzápětí vyvolala zuřivé reakce brněnských Němců, reprezentovaných jejich předsedkyní Frau Gerdou Skalnik.

Přítom míst, kde by taková pamětní deska mohla být, je v Brně několik. Například na Nové radnici nebo v Kounicových kolejích. Návrhy na pamětní desku Ludvíka Svobody podává Společnost L. Svobody v Brně zatím bez úspěchu. Snad se v roce 70. výročí osvobození republiky od fašismu zamyslí příslušní kompetenti nad významem osobnosti Ludvíka Svobody a umožní pietní místo i v moravské metropoli. Můžeme doufat v osvěcení úředníků a politiků?

PhDr. Jiří Jaroš NICKELLI, ČSOL Brno I

22. dubna 1870 se v rodině školního inspektora Uljanova narodila budoucí významná osobnost ruského i mezinárodního dělnického a komunistického hnutí, Vladimír Iljič Lenin.

Koncem XIX. století se do Ruska přesunulo těžiště revolučního hnutí. Přejít kapitalismu volné soutěže do imperialistického stadia vyvolal potřebu provést rozbor nově vzniklých problémů. Tohoto úkolu, rozvinout tvůrčím způsobem myšlenky zakladatelů vědeckého socialismu, se ujal právě V. I. Lenin. Stal se jejich důsledným pokračovatelem. Jeho spisy *Kdo jsou přátelé lidu a jak bojují proti sociálním demokratům* (1894), *Materialismus a empiriokriticismus* (1909), *Filozofické sešity* (1914-1915), *O významu bojujícího materialismu* (1922) znamenají novou, leninskou epochu v dějinách marxistické filozofie. Ve spisech *Vývoj kapitalismu v Rusku* (1898), *Agrární program ruské sociální demokracie* (1902), *Imperialismus jako nejvyšší stadium kapitalismu* (1917) ukázal Lenin podstatu nových jevů v marxistické politické ekonomii, které vznikly v nové etapě vývoje kapitalismu. Jejich řešením se situace přiblížila k socialistické revoluci. Lenin je též autorem učení o straně nového typu v dílech *Co dělat* (1902), *Krok vpřed, dva kroky vzad* (1904) a o přerůstání buržoazně demokratické revoluce v revoluci socialistickou v knize *Dvě taktiky sociální demokracie v demokratické revoluci* (1905). Aktualizoval též marxistickou teorii o úloze státu ve spisech *Stát a revoluce* (1917), *Proletářská revoluce a renegát Kautský* (1918). Připomněl nutnost svazku dělnické třídy s rolnictvem a poukázal na význam národně osvobozených hnutí v koloniích pro socialistickou revoluci. Na podkladě rozboru situace za první světové války dospěl k závěru o možnosti vítězství socialistické revoluce v jedné zemi. Rozpracoval též marxistické pojetí revolučního povstání, v dopisech ÚV strany stanovil jeho vítězný

Vladimír Iljič Lenin - 145. výročí narození

počátek 7. listopadu 1917. V několika pojednáních *Velká iniciativa* (1919) a *O naturální dani* (1921) vypracoval zásady Nové ekonomické politiky (NEP) pro přechod společnosti od tzv. válečného komunismu k budování socialistické společnosti po porážce zahraniční intervence a vnitřních odpůrců sovětské moci. Z Leninovy iniciativy byla v březnu 1919 založena III. (Komunistická) internacionála. V projevech na II. - IV. kongresech k 21

podmínkám přijetí do internacionály, o taktice jednotné fronty, o tehdejší situaci ve světě určoval linii hnutí. V knize *Dětská nemoc „levičáctví“ v komunismu* (1920) ukázal, jakým vážným nebezpečím pro hnutí jsou levičáctví a sektářství. Zdůraznil mezinárodní význam říjnového převratu v roce 1917,

rozpracoval souvislosti všeobecných i specifických podmínek socialistické revoluce. Ve svých posledních pracích *O družstevnictví*, *O naší revoluci*, *Jak máme reorganizovat dělnicko-rolnickou inspekci*, *Raději méně, ale lépe*, které často diktoval po těžkém onemocnění, zobecnil Lenin zkušenosti prvních let socialistické výstavby a předložil plán přeměny zastoalé země v průmyslově vyspělý stát prostřednictvím industrializace, elektrifikace národního hospodářství, přechodu vesnice k družstevní velkovýrobě, kulturní revoluce. Mnoho pozornosti věnoval správnému uplatňování vedoucí úlohy strany při budování socialismu, zkvalitňování státního aparátu, bojem proti byrokratickým tendencím. Byl hluboce přesvědčen o konečném vítězství socialismu v jedné zemi, což posílí i revoluční síly v ostatních zemích i v koloniích. Potvrdil to vývoj po druhé světové válce - vznik světové socialistické soustavy a konec koloniálních říší kapitalistických velmocí.

V minulém ročníku občasníku Echo vyšel seriál o životě a díle V. I. Lenina i o dědictví důsledného pokračovatele Marxe a Engelse.

Karel JANIŠ

PŘED 70 LETY BYLA OSVOBOZENA JIŽNÍ MORAVA

Bratislavsko-brněnská operace Rudé armády

Uskutečnila ji vojska 2. ukrajinského frontu pod velením maršála SSSR R. J. Malinovského (na snímku) od 25. března do 4. května 1945.

2. UF tvořily:

- 40. armáda (velitel genpor. F. F. Žmačenko) a 4. rumunská armáda (sbor. gen. N. Dăscălescu)
- 53. armáda (genpor. I. M. Managarov) a 1. rumunská armáda (sbor. gen. V. Atanasiu)
- 7. gardová armáda (genplk. M. S. Šumilov)
- 1. gardová jezdecko-mechanizovaná skupina (genpor. I. A. Plijev)
- 5. letecká armáda (genpor. letectva S. K. Gorjunov)

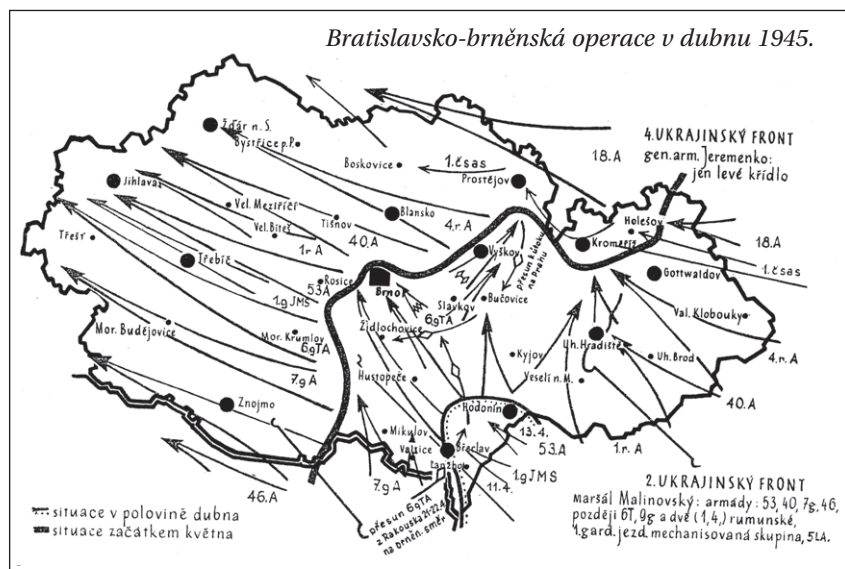

Šlo celkem o 359 000 vojáků, 7 860 děl a minometů, 365 tanků a samohybných děl a 637 letadel.

Proti nim stály dvě armády skupiny armád „Süd“ - 8. armáda (gen. H. Kreysing) a divize 6. armády (gen. H. Balck), celkem 250 000 vojáků, 2 150 děl a minometů, 120 tanků a 150 letadel.

Bratislavsko-brněnskou operaci zahájil 2. ukrajinský front 25. března 1945 na řece Hron.

Po vytvoření předmostí na západním břehu Hronu pokračoval postup na Bratislavu, která byla osvobozena 4. dubna 1945.

Brněnská část operace byla v 1. etapě ve dnech 5. - 14. dubna 1945 ve znamení urputných bojů o předmostí na řece Moravě, o Lanžhot a o další postup na sever.

V 2. etapě ve dnech 15. - 22. dubna 1945 se obráncům podařilo zastavit útoky rudoarmějců na čáře Těšany - Moutnice - Hajany - Ořechov - Ivančice. Proto byla na brněnský směr přesunuta 6. gardová tanková armáda (genplk. A. G. Kravčenko). K rozhodujícímu útoku na Brno dal rozkaz osobně maršál R. J. Malinovskij z pozorovatelný 18. gardového střeleckého praporu (genmjr. I. M. Afonin) u Křepic s úkolem proniknout do Brna od jihozápadu, západu, jihu, jihovýchodu a zabránit ničivým pouličním bojům ve městě.

Již 24. dubna tankisté 6. gardové armády prorazili obranu a s pěšáky 18. gardového a 49. střeleckého sboru dosáhli čáry

Osvobozování Brna ve dnech 24. až 26. dubna 1945.

Šlapanice - Tuřany - Slatina a letectvo připravovalo likvidaci míst odporu další postup pozemních sil. 25. dubna tankisté ve spolupráci s pěchotou pronikli do Líšně, přes Hády do Obřan, Maloměřic, od jihu do Juliánova, Černovic, Komárova a Horních Heršpic, od jihozápadu do Bosonoh a Nového Lískovce.

26. dubna se rudoarmějci probíjeli do Husovic, Černých Polí, Žabovřesk, části Králova Pole a Řečkovic. Do Bystrce přišli osvoboditelé 28. dubna a hráznému Šikulovi se podařilo zabránit zločinnému plánu nacistů vyhodit předem umístěnými náložemi přehradní stěnu do povětří.

3. etapa operace - od 27. dubna do 4. května - byla ve znamení postupu vojsk na Vyškov - Prostějov - Olomouc se snahou spojit se s vojsky 4. ukrajinského frontu, která postupovala od Ostravy. Velitel 6. gardové armády vydal rozkaz k soustředění vojsk u Obřan, Soběšic a v Řečkovicích k obraně před možnými protiútoky nepřítele.

Až pražská operace vojsk 1., 2. a 4. ukrajinského frontu vedla k osvobození zbývajících severních a severozápadních předměstí Brna.

Ve dnech 5. - 9. května 1945 vojska tří uvedených frontů rychlým postupem pronikají Vysočinou a středními Čechami a postupně 9. května dosahují Prahy.

9. května 1945 začala nová kapitola v dějinách Československa, naplňování jednotlivých kapitol Košického vládního programu.

V brněnské části bratislavsko-brněnské a pražské operace v bojích na jižní Moravě a v Brně položilo své často mladé životy na 10 000 rudoarmějců a na 1 500 rumunských vojáků. Místa jejich posledního odpočinku každoročně navštěvujeme, klademe kytice k jejich hrobům a památníkům. Zloba současných padělatelů dějin popírajících rozhodující podíl sovětského lidu a jeho armády na porážce ozbrojených sil nacistického Německa a jejich spojeneckých vojsk nám v tom nemůže zabránit. Po listopadu 1989 se symbolem této zloby a živočišné nenávisti ke všemu sovětskému a ruskému několikrát stalo pomalování Památníku Rudé armády na dnešním Moravském náměstí a odstranění rozkazu J. V. Stalina k osvobození Brna vojsky 2. ukrajinského frontu z 26. dubna 1945 z něj. Jak ubohé, trapné a zbytečné pokusy nás ovlivnit.

Karel JANIŠ

I. sjezd KSČM se konal v Olomouci ve dnech 13. - 14. 10. 1990

Úvodní slovo ke zprávě ÚV KSČM o činnosti od Ustavujícího sjezdu KSČM do I. sjezdu KSČM přednesl Jiří Machalík. Za nejdůležitější v tehdejší situaci považoval uvědomit si, že sjezd je povinen splnit očekávání stranické i občanské veřejnosti, prokázat, že KSČM se rozešla s neblahým dědictvím minulosti, s jejími autoritativními praktikami, že je stranou demokratickou, stranou slušných a tolerantních lidí, stranou, která je schopna hájit svůj vlastní názor. Poděkoval za obětavou, každodenní práci, za věrnost našim ideálům a komunistické straně, všem, kteří pocho-pili novou situaci, nepřevlékli kabát a zachovali si vlastní tvář, voleným zástupcům základních i okres-ních organizací, kandidátům na poslance do záko-nodárných sborů i komunistům, kteří pracovali ve volebních štábech. Poděkoval i těm, kteří dali ve volbách hlas komunistům.

Když charakterizoval tehdejší společenskou situ-aci, uvedl, že jde o nepokrytý nástup pravicových silo, nezbytnost politiky národního usmíření je postupně nahra-zována linií politické a sociální odplaty a dokonce i krajními vý-zvami, aby komunisté byli politicky i pracovně vytlačeni na samý okraj společnosti. Na překážku je členství v komunistické straně bez ohledu na tolik zdůrazňované a skloňované dodržování lid-ských práv. V čase překotných a nečekaných situací na meziná-rodním poli i domácí scéně vzniká reálné nebezpečí, že se tyto tlaky stanou záminkou k unáhlenému výprodeji rozhodující čás-ti národního bohatství, růstu zahraniční zadluženosti a k urych-lené restauraci kapitalismu, k nové podřízenosti mezinárodní-mu kapitálu. Pod vlivem těchto snah dostává nový rozměr požadavek základního lidského práva - práva na práci. Jde o to prosazovat nové, kvalitativně vyšší chápání tohoto práva. Jde o to skloubit nekompromisnost ekonomického rozvoje s nezadatel-ným právem člověka, který požaduje důstojné místo v civilizova-né a humánní společnosti. Mělo by jít o seriózní přípravu a reali-zaci rekvalifikačních programů. Za naléhavé označil Jiří Machalík průpravu a pracovní uplatnění absolventů učilišť, středních a vysokých škol, dořešení odpovídajícího sociálního zabezpečení důchodců, mladých rodin a naplnění jejich společ-enských funkcí. Vyslovil znepokojení nad sociálním neklidem na venkově, nad reálnou obavou z rozpadu JZD a ztráty pracov-ních příležitostí na venkově. Zdůraznil zájem KSČM na působení různých forem vlastnictví.

Jiří Machalík odmítl takový výklad poválečného vývoje, který jednostranně označuje pokus o vytvoření sociálně spravedlivé společnosti za jakési ďábelské spiknutí a její víc než 40 letou existenci zpodobňuje jen jako říši zla, což neznamená, že hájí polito-váníhodné a tragické omyly, k nimž došlo vinou strany. Vyslovil přesvědčení, že lidé budou schopni objektivně zhodnotit i ne-sporné přínosy uplynulého vývoje a přál si, aby se tak nestalo, až je budou nenávratně ztrácat. Přes soustavný antikomunistic-ký tlak se straně podařilo poměrně úspěšně zajistit volby, obhájit její legitimitu a dosáhnout pozice jediné parla-mentní levicové strany (pozn.: ve volbách do Federálního shromáždění 5. - 6. června 1990 získali komunisté 13,48 % hlasů a 23 mandátů ve Sněmovně lidu a 13,80 % hlasů a 24 mandátů ve Sněmovně národů). Konstituovala se KSČM, došlo k přestěhová-ní většiny sekretariátů strany na všech úrovních a k jejich vybave-ní moderní technikou, k tvorbě kvalifikovaného aparátu strany a k odpovídajícímu zázemí klubu poslanců strany působením několika volených funkcionářů a několika pracovníků

v ústředí; na okresech nebyla situace o mnoho lepší. Alfou a omegou činnosti strany musí být konkrétní, věcná a účinná po-litika všedního dne a lidé by se tak měli přesvědčit o tom, že ko-munisté jsou schopni člověku v jeho každodenních starostech poskytnout pomocnou ruku a ukazovat východiska. Na tento úkol však nemohou stačit jen volení funkcionáři, po-

slanci a dosavadní aktivní část členské základny, měl by se jej zhostit bez výjimky každý komunista. Jde o něco víc než o prostou účast na členských schů-zích. Nejde o opozici pro opozici, ale o poctivé úsilí o zvelebení obcí, měst a regionu spolu se všemi ob-čany. Vytváří se tolik požadovaný prostor pro uplat-nění komunistů v místní politice. Pokud jde o sys-tém řízení strany a koordinace činnosti strany, je třeba, aby byla zajištěna široká demokratická disku-se, rovná možnost a prosazování názorů členů a současně plnění rozhodnutí přijatých většinou. Jde zároveň o souhlas s dobrovolnou disciplínou

a kolektivnost vedení na všech úrovních. Úvodní slovo uzavřel Jiří Machalík přáním, aby 1. sjezd potvrdil odhodlání českých, moravských a slezských komunistů zachovat jednotu strany!

V úvodním slově Otakara Zmítka ke zprávě KRK KSČM šlo především o hospodaření strany v podmínkách, kdy vláda přijme návrh zákonného opatření a vyslovil přesvědčení, že členové strany nenechají stranu ekonomicky padnout. Odmítl názor, že kontrolní a revizní komise jsou přežitkem, který se ne-hodí do dnešní doby. Naopak existence nezávislé kontroly je tře-ba na všech úrovních. Doporučil zastoupení všech stávajících krajů po 3 členech v ÚKRK KSČM.

Sjezd schválil několik základních dokumentů: PROGRAM KSČM (v kapitolách Za národní charakter strany, Za demokra-cii, Reformou k prosperitě a sociální spravedlnosti, Za rozvoj vědy, vzdělanosti a kultury, Za mír a spolupráci ve světě), který je otevřený a v jeho duchu budou hledány odpovědi i na další otázky, dále ORGANIZAČNÍ ŘÁD KSČM a TEZE EKONOMIC-KÉHO A SOCIÁLNÍHO PROGRAMU KSČM (v kapitolách Plu-ralita vlastnických forem, Cesty k obnově tržního hospodářství, Vybudovat racionální a ekologicky přijatelnou strukturu hos-podářství, Sociální politika). Do čela strany zvolil sjezd Jiřího Svobodu, Otakara Zmítka za předsedu ÚRK KSČM, 20 členů ÚV KSČM z politické reprezentace KSČM (např. Hana Entlerová, Miroslav Grebeníček, Jiří Maštálka, Josef Mečl, Jaroslav Ortman, Miloslav Ransdorf, Marta Semelová), 28 členů ÚRK KSČM, potvrdil 85 členů ÚV KSČM delegovaných okresními konferencemi.

Na sjezdu vystoupil i **Vasil Mohorita**. Objasnil důvody odmít-nutí návrhu vládního scénáře ekonomické reformy poslanci KSČM, poněvadž existuje reálná hrozba milionu nezaměstna-ných. Konstatoval, že na pracovištích ZO strany ukončily činnost a mnoho komunistů nezačalo pracovat nikde. A bez spolupráce s odbory se levicová strana neobejde.

Ladislav Adamec zdůraznil ve svém projevu na sjezdu, že v chápání samotného socialismu je těžší úsilí o všestrannou přeměnu strany v novou demokratickou politickou sílu. Odmítl hlasy falešných proroků o definitivním zániku socialismu jako směru společenského pokroku. Považuje za správné utvářet stra-nu tak, aby byla schopna dávat odpovědi na palčivé otázky dneš-ka a současně zakládala své perspektivy pro potřeby života v rych-le se blížícím třetím tisíciletí.

I ONI PATŘÍ DO DĚJIN UDÁLOSTÍ KONCE 20. STOLETÍ

Jde o generální nebo první tajemníky ÚV vládnoucích stran v socialistických zemích Evropy.

M. S. GORBAČOV (1931) byl 14. března 1990 zvolen sjezdem lidových poslanců za prezidenta SSSR. 10. července 1990 vystoupil z KSSS a 24. srpna doporučil rozpuštění KSSS. 17. prosince 1991 se dohodl s Jelcinem na ukončení existence SSSR k 31. prosinci 1991. 27. prosince oznámil, že odstupuje ze svých funkcí. Z věže Kremli byla stažena vlajka se srpem a kladivem. Nástupkyní SSSR je Ruská federace s prezidentem v čele. Melodie sovětské hymny zůstala, změněna byla slova.

Gustáv HUSÁK (1913) odstoupil z funkce generálního tajemníka ÚV KSČ 17. prosince 1987.

10. prosince 1989 odstoupil z funkce prezidenta republiky a 18. listopadu 1991 zemřel. Jeho pohřbu se zúčastnil tehdejší předseda slovenské vlády Ján Čarnogurský, který G. Husáka považuje za významnou osobnost slovenského národa. Viliam Plevza vydal v roce 1991 publikaci Vzostupy a pády s podtitulkem Gustáv Husák prehovoril. A čtenář publikace je mnohdy překvapen hodnocením událostí z úst G. Husáka.

Milouš JAKEŠ (1922) nahradil G. Husáka v čele KSČ a s celým tehdejší vedením strany 24. listopadu 1989 odstoupil z funkce. V rozhovoru pro Lidové noviny z 8. - 9. listopadu 2014 řekl, že Listopad šlo zastavit tanky tak, jak to zastavil Teng Siao-pching. Rozstřílel to tanky, aby byl pokoj a pokoj je dodnes. Byla to hrozná cesta, ale Čínu zachránila před horšími věcmi. Ale u nás se s ničím takovým nepočítalo, připravoval se sjezd strany v květnu 1990, všechno tomu bylo podřízeno. Ale přišli „skřekové“ (křiklouni) z opozice, kteří nikdy nic nedělali, byli placení – včetně Havla – ze Západu a začali křičet. Americký prezident těsně potom poznamenal, že je to stálo dost peněz, aby disent udrželi. Jakeš ke svému žalu viděl, že Sovětský svaz nereaguje na konec socialismu ve východní Evropě a ani reagovat nechce ... pět set milionů jde zpět ke kapitalismu – vrací se, nejde dopředu. Několik lidí včetně šéfa Státní bezpečnosti a generála Lorence usilovalo o výměnu vedení strany, a tím otevřeli cestu ke státnímu převratu. A KGB jednala ve spolupráci s Gorbačovem, SSSR byl v daný moment pro to, aby to krachlo, byla koordinace s opozicí.

Erich HONECKER (1912) rezignoval na funkce 18. října 1989. Soud s ním byl přerušen pro podstatné zhoršení zdravotního stavu. Odcestoval za dcerou do Chile, kde 29. května 1994 zemřel. V roce 1993 vyšlo v brožůře prohlášení E. Honeckera před soudem 3. prosince 1992 a v roce 1994 jeho poslední zpověď, obsáhlá charakteristika života a politické činnosti a další osobní zápisy.

Wojciech JARUZELSKI (1923) byl v čele strany a státu od roku 1981. Pokus Solidarity o převzetí moci v Polsku zmařil výjimečný stav, který Jaruzelski vyhlásil 13. prosince 1981. Po rozhovorech u kulatého stolu byl v červnu 1989 zvolen prezidentem Polska a byl jím do konce roku 1990. Dalších 25 let s ním probíhal soud pro oběti, k nimž došlo po 13. prosinci 1981, pravomocně však odsouzen nebyl. Zemřel 25. května 2014 a byl mu vypraven státní pohřeb.

János KÁDÁR (1912) se vzdal funkcí 22. května 1988 zejména ze zdravotních důvodů. Na jaře 1989 byl zbaven čestného předsednictví strany. Svět opustil 6. července 1989 zřejmě v reakci na rozhodnutí Nejvyššího soudu o rehabilitaci vůdce povstání v roce 1956 Imre Nagye.

Todor ŽIVKOV (1911) odstoupil z nejvyšších funkcí 10. listopadu 1989. Byl vyloučen ze strany a pro rozsáhlé defraudace odsouzen k 7 letému vězení. Po 4 letech byl odsouzen k domácímu vězení. Zemřel 5. července 1998.

V Rumunsku se nová moc vypořádala se svým předchůdcem krvavě.

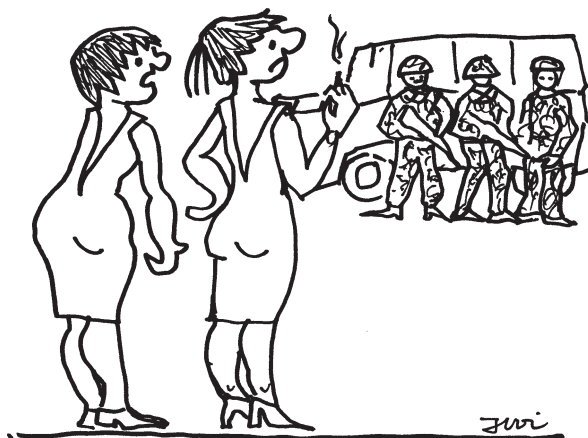
Od 15. prosince 1989 propukly demonstrace nejprve v Sedmihradsku proti pokusu policie zatknout vůdce maďarské menšiny v oblasti. 16. prosince policie zahájila palbu do demonstrantů v Bukurešti.

21. prosince 1989 stotisícový dav volal „Pryč s diktátorem!“, „Smrt zločinci!“ a **Nicolae CEAUDESCU (1918)** se marně snažil uklidnit demonstranty. Nakonec uletěl vrtulníkem. Demonstranti obsadili hlavní budovy v Bukurešti a moc převzala **Fronta národní spásy, která prohlásila Ceaucesca za zločince. Po dvou dnech byl vypátrán, zatčen a po krátkém soudu zastřelen i s manželkou 25. prosince 1989.**

Ukončení éry prvních nebo generálních tajemníků ÚV se věnovaly pouze Mladá fronta Dnes 15. listopadu 2014 a Lidové noviny 8. prosince 2014 (Muž, který dal jméno éře a generaci, Gustáv Husák zůstává symbolem politika, který hájí zlo pod heslem: Chcete snad, aby to dělal někdo horší?) a 15. prosince 2014 (Smrt rudého Draculy, Megaloman Ceaucescu).

Karel JANIŠ

AMERIČANÉ PŘEJZDEM PŘES NAŠE
ÚZEMÍ NEHROZÍ RUSŮM, ALE NÁM,
ABYCHOM DRŽELI HUBU A KROK!

★ ŠLI PŘED NÁMI

František Bendl – 60. výročí smrti

19. dubna 1955 zemřel ten, který se narodil 13. srpna 1886 v Zastávce v hornické rodině, který podobně jako ostatní mladí muži z hornických rodin ve svých 14 letech nastoupil do práce na dole Julius v Zastávce, který vstoupil jako dvacetiletý do odborů, do sociálně demokratické strany a později do KSČ.

3 roky vězení si za aktivní organizátorskou činnost v prosově generální stávek 1920 odpykal na Špilberku, na Cejlu, na Borech u Plzně. Celkem 19krát byl za 1. republiky souzen a vězněn za aktivní politickou činnost v KSČ a v odborech. Psal též články do stranického tisku.

Po osvobození se František Bendl stal předsedou revolučního národního výboru v Zastávce a později i místopředsedou ONV Brno-venkov. V několika pracích o dějinách hornictví a dělnického hnutí na Rosicko-Oslavansku i o své politické činnosti se projevil jeho literární nadání.

kj

□ **Jde o deník MF Dnes**, který v zájmu globálního kapitálu udílí lekce čtenářům, jak mají rozebírat a hodnotit současnou vnitřní a mezinárodní situaci. Ostatní deníky zůstávají pozadu, i když například Lidové noviny se občas vyslovují v podobném zaměření. Několik příkladů z mládežnické kuchyně.

□ **AŽ JSI PETR NEBO PAVEL, NA HRAD MUSÍ PETR PAVEL.** Tak nazval svůj článek editor deníku Petr Sucho- mel. Elity nejsou, vytratila se i veškerá elitní kritéria, šaškové si hrají na krále, aniž se obtěžují převléknout, na Hradě sedí obhroublý a sebestředný furiant, každé jeho slovo či gesto vzbuzuje u slušných lidí v předstihu obavy, vzápětí pohoršení (*zdá se, že kritika prezidenta republiky nemůže chybět v žádné úvaze, v žádném vystoupení i v televizi*). Autor v deníku 27. ledna 2015 dále uvádí, že elity vymřely, vůbec se nenarodily, nejsou. Na příští hlavu státu se přece hledá člověk rovný, zásadový a chrabrý, zkušený, sympatický a kultivovaný, hodný světového respektu. Postavme prý proti sobě Miloše Zemana a Petra Pavla a kdo prý si vybere toho prvního, automaticky zpochybní svou přičetnost, respektive kvalifikaci rozhodovat o budoucí hlavě státu (*obvyklá charakteristika těch, kteří myslí a jednají jinak, než si globalisté představují*). Třiapadesátiletý výsadkář nemá mnoho šancí snést se až na Hrad, musel by objíždět náměstí, lhát o tom, že budou vyšší důchody, levnější okurky, na všechny strany rozdávat hesla, kterým nevěří ani šéf jeho kampaně, musel by z televize lhát, jako když volební noviny tisknou, urážet slabějšího, kopat do ležícího, vtípnými hláškami zakrývat děsivý nedostatek vzdělání a nadhledu. Příklad s elitním vojákem je možná záchvěv naděje, že Čech se prosadí i jinak než agresivitou a podlostí. Kdo by měl chybějící měřítko elity vykolíkovat? Čekat to od dnešní hlavy státu by bylo jako žádat dyslektika, aby sestavil čítanku (*Petr Sucho- mel vykolíkoval kritéria pro příští hlavu státu, jen je použít?!*).

□ **SUPEROSTUDA JMÉNEM ZEMAN.** Je titulek článku Teodora Marjanoviče v deníku z 28. ledna 2015. Dva prezidenti promluvili 27. ledna k osvětiské památce, německý uchvátil, Miloš Zeman se předvedl intelektuálně ubohým ranařstvím, přehnaným důrazem na islamisty slovy o superholocaustu, když se uváží, že mezi hosty akce na Hradě se objevil i Vladimír Jakunin, muž z amerického sankčního seznamu, jako by Zeman rusofil chtěl

odvrátit pozornost od skutečnosti, že je tu další civilizační mrak, jemuž je nutno čelit. Rovněž Rusko podle autora článku překresluje hranice násilným způsobem a na Ukrajině v důsledku jím rozdmýchané války přišlo o život na pět tisíc lidí. (*Velmi častý autor na 12. straně deníku znovu potvrdil, že strašidlo Ruska mu nedá spát a musí si kopnout. Má v tom spolubojovníky: Jefima Fištejna, Luboše Dobrovského, nemluvě o Karlu již v Nečernínském paláci, jaká to škoda!!*)

□ **SOUDCI MAJÍ NEHORÁZNÉ PŘÍJMY.** Občas zasvítí sluníčko i v deníku, jako 28. ledna. To Dušan Valenčík uvedl, že je škoda, že si ani jeden soudce nevšiml, že i důchodcům byl po dobu tří let pozastaven růst dů-

STŘÍPKY Z VLAJKOVÉ LODI

chodu a že zatím nedostali zpět ani korunu (*a jak řekl premiér v předvolební kampani, nedovoluje to finanční situace státu*), přitom soudci berou desetkrát tolik co důchodci. A co bude dál a co vše budou soudci chtít zítra? Možná ony vysoké příjmy zdanit na Kypru (*určitý kompromis byl nalezen, ale část soudců nesouhlasí*).

□ **LEGRACE NECHYBÍ, ALE ...** Pod barevným portrétem je v deníku 29. ledna 2015 uvedeno, že ministr kultury Daniel Herman bude udílet tituly Mecenáš a Rytíř nebo Dáma české kultury. Jasně, někdejší důstojný pán chce mezi námi plebejci více noblesy, ale národu Babovřesk by spíš sedli Pantáta či Paňmáma kultury. A Hradu? Asi chudožník-odborník (*to poradci ministroví neporadili?*).

□ **JAK PŘEMLUVIT RUSKO A ČÍNU.** Milan Březina v deníku 30. ledna 2015 uvedl, že prezident Zeman vyzývá ke „sjednocené vojenské akci“ proti islámskému státu pod vedením stálých členů Rady bezpečnosti OSN. Jistě bude potěšen, že už tři členové Rady bezpečnosti – USA, Británie a Francie – aktivně bojují. Čínu, kam se náš prezident jezdí leccos učit, vyzval k boji při nedávné návštěvě. A pozvání Rusku jistě předal osobně dvěma Putinovým poradcům, kteří v posledních dnech dleli v Praze – V. Jakuninovi a M. Kantorovi (*máme dalšího radila*). K tomu přispěl deník 30. ledna 2015, když pod obrázkem Lubomíra Zaorálka s deštníkem uvedl: v politice probíhá souboj dvou těžkých vah. Lubomír Zaorálek zkritizoval Zemanovu křížovou výpravu proti isla-

mistům. Ten kontroval ústy mluvčího, že ministr zahraničí zbaběle ustupuje jako Neville Chamberlein. Tak co přijde, boj v ringu? (*Žádná společná akce nebude, kdo by jí velel?*)

□ **POZOR NA „POHÁDKY“ PLNÉ LŽÍ.** Kardinál Miloslav Vlk v deníku 31. ledna 2015 napsal, že bezmyšlenkovití lidé, kteří nejsou zvyklí pravdu hledat, se snadno chytí na líbivá emotivní hesla. V roce 1989 nebyla udělena analýza příčin pádu komunismu (*který tu nebyl*) a nehledáno poučení, další etapa našich dějin byla založena opět na podobných chybných základech, na materialismu, bez duchovních a morálních hodnot, na stylu nepravd a bezduchých lží. A museli jsme se potýkat s velkou korupcí a hrubým rozkrádáním společného majetku za pomoci politiků, které dosud není dostatečně vyřešeno (*a těžko asi bude vyřešeno*). A jsou tu i oblasti vztahů mezi státy – třeba konflikt na Ukrajině – kde se pracuje s tolika očividnými nepravdami a průhlednou úmyslnou lží (*škoda, že neuvedl, co konkrétně považuje za lži*). Anebo prý nedávná diskuse o církevních restitucích – kolik úsměvných, nesmyslných a bezostyšných „pohádek“ vyprávěli zástupci KSČM a některých dalších stran i někteří proticírkevní protagonisty a krmili jimi čtenáře nebo posluchače. A lidé tyto „zdechliny“ pravdy polykali (*pan kardinál se nezapřel, pořád uvádí to stejné*).

□ **AMERIČANÉ ZVAŽUJÍ, ŽE VY- ZBROJÍ UKRAJINCE. KDY SE PŘIDÁ EVROPA?** Náš Reaganobushovec Teodor Marjanovič v deníku 3. února 2015 konstatoval, že šéfka německé vlády Merkelová potvrdila, že nechystá žádné dodávky zbraní Ukrajincům. Podobně se bohužel na věc dívá i česká vláda, která by vzhledem ke zkušlostem se sovětskou okupací mohla projevit víc odvahy. Začínají prosakovati informace o změně u Američanů. Pokud by se Obama rozhoupal, bylo by to něco, za co by se jej dalo hodně pochválit. Pro variantu nechat Ukrajince napospas osudu dosud mluvila především úvaha, že není možné se nechat zatáhnout do konfliktu, jenž by byl zástupným střetem Západu s Ruskem, návratem do dob studené války. Pokud Američané prozřou a Putina zastaví stejně jako svými nálety Miloševiče, ukáže se smutná pravda o Evropě: neumíme rozeznat nebezpečí, neumíme si s ním poradit. (*Marjanovič by si jako poradce Zaorálka věděl rady!*)

kj

aneb co přináší divadelní a hudební sezóna v dubnu a květnu

Mahenovo divadlo reprizuje (26. IV.) po březnové premiéře balet *Black and White* v choreografii a režii Mária Radačovského. Jedná se do jisté míry o obsahový přepis klasického Čajkovského baletu *Labutí jezero*. Příběh je viděn z hlediska prince, který po onemocnění rakovinou hledá v labuti ideál krásy a života. Je otázka jak se s příběhem vyrovnává choreograf a režisér, jehož předchází pověst baletní hvězdy za oceánem i na bratrském Slovensku, ale určitě příběh unese Čajkovského hudba.

Janáčkovovo divadlo reprizuje (19. IV.) po březnové premiéře Hry o Marii Bohuslava Martinů. Na začátku 30. let 20. století se Martinů při pobytu v Paříži, kde byla líheň 20 tisíc umělců, z nichž část experimentovala, v touze po vlasti obrátil k domovu. Opustil francouzskou avantgardu a začal komponovat pro české scény jevištní díla na národní témata. Po Špalíčku začal zpracovávat různé mariánské a náboženské středověké příběhy francouzské a vlámské provenience do cyklu, který příznačně nazval opera-špalíček. Ve Francii byl v té době módní názor teoretika Gastona Batyho, který za prvotní začátky evropského divadla považoval hry ze středověku. Jeho znalcem byl i režisér a divadelník Jindřich Honzl a Martinů s ním při komponování opery konzultoval. Opera je složena z několika středověkých textů a mezi překladateli se vystřídala velká jména. Francouzskou liturgickou hru z 12. století přeložil a nově zpracoval Vítězslav Nezval, vlámskou legendu přeložil Vilém Závada a příběh sestry Paskaliny, která odešla z kláštera pro světskou lásku zpracoval Julius Zeyer. Vyvrcholením jsou texty českých lidových vánočních her, kde zní lidové písně. Skladatel se tak vyrovnával s prodlouženým pobytem v Paříži a touhou po domově, rodné Poličce, kam zajížděl jen krátkodobě v létě. Světová premiéra opery proběhla v roce 1935 v brněnském divadle v režii Rudolfa Waltera za řízení dirigenta Antonína Balatky, v hlavních rolích s vycházející baletní hvězdou Zorou Šemberovou. Výpravu podle pokynů skladatele vytvořil František Muzika. V témže roce obdržel Martinů za svou operu státní cenu, která znamenala uvádění díla v dalších divadlech. Hry o Marii se tak vrací do Brna po 80 letech v režii emeritního šéfa opery Národního divadla v Praze a současného šéfa Janáčkovy opery Jiřího Heřmana, pod taktovkou Jakuba Kleckera.

Městské divadlo na Divadelní scéně reprizuje (26. - 28. IV.) francouzskou konverzační komedii *Jméno* autorů Matthieu Delaporta a Alexandre de La Patelličere. Jedná se o zázračné děti francouzského filmu. Druhý z nich má rodové filmové dispozice. Jeho otec Denys de La Patelličere točil filmy s Jeanem Gabinem a Danielle Darrieuxovou. Alexandre de La Patelličere začínal jako asistent u mistra francouzské filmové komedie Clauda Zidiho. Ze Zidiho filmů jmenujeme *Křídýlko* nebo *stehýnko* s Louisem de Funčsem. Alexandre de La Patelličere s Matthieu Delaportem napsal scénář k filmovým Mikulášovým patáliím podle populární dětské knihy René Goscinnyho. Komedie *Jméno* byla uvedena jako jejich divadelní prvotina s velkým ohlasem v Divadle Edwarda VII. v roce 2010 a zfilmována byla v roce 2012. Jde o spor nad jménem nenarozeného dítěte. Otec zatím nad jménem nepřemýšlel. V nadsázce, aby odradil od dotazů společnost příbuzných a přátel, odpoví - bude to Adolf. Francuzi, na rozdíl od českých médií a některých českých politiků, pečlivě rozeznávají kdo byl v 2. světové válce agresor a kdo oběť - a na konflikt je zaděláno. /zh/

HaDivadlo reprizuje (13. IV.) po březnové premiéře hru Maria von Mayenburga *Mučedník*. Jde o autora, nositele Kleistovy ceny pro mladé dramatiky za rok 1987, jehož přelomovou hru *Tvář v ohni* z roku 1998, která mu otevřela německá divadla, uvedlo HaDivadlo v jedné z předchozích sezón. *Mučedník* je opět věnován hrdinovi prožívajícím pubertu a klade otázku. Co by se stalo, kdyby západoevropský křesťan hlásal svou víru tak naléhavě a radikálně, jako řada podobně uvědomělých stoupenců islámu? Páchal by atentáty a obětoval se ve jménu víry?

Divadlo Husa na provázku premiéruje (7. 8. V.) hru Huberta Krejčího *Švandy troška s podtitulem Co je blbější než divadlo?*

Dvě divadla. Anotace uvádí - Jak daleko jsme ochotni zajít? V touze po úspěchu. V bažení po moci. „V lidské povaze dominují zhusťta prvky zla nad dobrými vlastnostmi, zlo lze z lidského jednání těžko odstranit, protože souvisí s biologickou podstatou člověka.“ Tak objasňuje autorův názor na svět teatrolog Bořivoj Srba. Jde o 5. díl projektu *Smějící se bestie* a je otázka jak rozhodne divák.

Divadlo Buran Teatr premiéruje (27. IV.) v sále Stadionu na Kounicově Goethova Fausta a Markétku. Podnět dala Goethovi skutečná událost. Ve Frankfurtu roku 1771 byla popravena stětim služka Susanna Brandthová. Ve strachu před veřejnou hanbou, zabila své nemanželské dítě. Jednalo se o běžnou dobovou událost. Svobodné matky tak situaci řešily a tvrdily soudním orgánům, že se dítě narodilo mrtvé. Velmi často vysvětlení prošlo, ne však vždy. Goethovi kriminální událost sloužila jako impulz k napsání nejzávažnějšího díla romantické literatury. Lze očekávat zajímavé zpracování režiséra Mikoláše Tyce.

Divadlo Radost reprizuje (27. IV.) Malého prince podle Saint-Exupéryho literární předlohy. Režisér a autor dramatisace Zdeněk Černín vytvořil jevištní tvar jako konfrontaci dětského herce v hlavní roli a představitelů světa dospělých. Na vidění světa očima dětí - vidění něčeho co nevidí ostatní svět. Výkon šestileté Julie Černínové v hlavní roli je fascinující - dikcí, naléhavostí výrazu, bezprostředností a dětskou čistotou. Dokonale ji přihrávají členové divadelního souboru. Jedná se o jednu z nejzávažnějších inscenací brněnské divadelní sezóny, určené nejen pro děti. Lze jen doufat, že ředitel Radosti Vlastimil Peška uhájí své místo před novou koalici brněnského magistrátu a úroveň divadla se tak udrží.

Divadlo Polárka premiéruje (18. IV.) *Máchův Máj* pod názvem *Hynku! Viléme!! Jarmilo!!!* v jevištním zpracování a režii Ondřeje Elbela. Bude zajímavé jak se vyrovná s nejzávažnějším dílem naší romantické literatury.

Hudebně-dramatická laboratoř JAMU Divadlo na Orlí premiéruje (12. IV.) singšpíl na text Martina Sádečka a hudbu Mario Buzziho nazvaný *Pa - PaPaPa - Pa - Pa*. V názvu se jedná o citát z *arie* Papagena z Mozartovy *Kouzelné flétny*, jejímž libretistou byl Emanuel Schikaneder, o jehož životním příběhu inscenace pojednává. Prošel i Brnem, řediteloval v Redutě a uváděl roku 1806 v Komárově pod širým nebem hru *Švédové před Brnem*. Měla dodat Brňanům, zbídačelým bitvou u Slavkova a následnou francouzskou okupací, sebevědomí z hrdinné minulosti. Schikaneder zemřel v bídě roku 1812. Doplatil na kaládu - státní úpadek Rakouska v roce 1811 a následný pád měny v poměru 5 ku 1. Majetek církve - bohoslužebné kostelní nádoby a monstrance z drahých kovů rakouský stát zabavil. Nikdy nedošlo k restituci a církev nikdy nic nenárokovala.

Scéna Divadelní fakulty JAMU Studio Marta reprizuje (22. - 28. IV.) po březnové premiéře inscenaci *Candide* od Françoise Marie Aroueta, známějšího pod jménem Voltaire. K pseudonymu měl důvod. Celý život prchal před mocí státu i církve. Při pobytu na zámku markýzy de Châtelet měl stále připravené koně k útěku. Před fyzickou likvidací ze strany církve ho uchránila markýza de Pompadour. Příčinou byla jeho kritika společenských poměrů v době nastupujícího humanismu a racionalismu v 18. století - době vrcholícího absolutismu a nevolnictví např. u nás velmi podobného otroctví. Bude zajímavé jak se s naivním hrdinou *Candidem* ve světě, který je obrazem pekla, vyrovná scénarista Šimon Peták a režisér Radovan Krátký.

Hudební fakulta JAMU uvádí (23. IV.) v jezuitském kostele výběr z cyklu *Petra Ebena Labyrint světa a ráj srdce* podle předlohy Komenského a *Mše D dur* Antonína Dvořáka. Účinkovat bude Brněnský filharmonický sbor *Beseda brněnská* a za věhlasné nové varhany ze švýcarské dílny *Hermann Mathise*, která svou mistrovskou práci zanechala v Sixtinské kapli v Římě, usedne Petr Kolař. Orffova *Carmina Burana* zazní (28. IV.) v *Besedním domě*.

(Dokončení na straně 11)

Má podtitul **Povídání o zajímavých ženách spojených s minulostí i současností města Brna**, to vše s jubilující Milenou Flodrovou (psali jsme v č. 2).

Na sklonku ledna představilo knihu Brno a Brňanky Nakladatelství Doplněk. Spoluautory jsou historička Milena Flodrová a publicista Miloš Šenkýř. V publikaci se snaží otevřít pohled na netradiční část dějin Brna: na ženy spojené osudem s největším městem Moravy.

Dle jejich upozornění od tohoto díla ne-
leže čekat komplexní a objektivní pohled. Kniha má být spíše jakousi ochutnávkou brněnských dějin (a zčásti i přítomnosti) právě z tohoto netradičního pohledu. Také pobídkou, aby se čtenář začal pít po dalších podrobnostech. Hledat, čím je s Brnem spojena Eliška Rejčka i Eliška Junková, Jarmila Kurandová a další osobnosti. Například, světoznámá pěvkyně Maria Jeritz, která pocházela z Brna, předčila v mnoha ohledech i Emu Destinnovou – a navíc pomohla jedinečným způsobem přenést díla Leoše Janáčka za oceán. Čtenáři se doví i to, že první zmínka o Brně je i historicky prvním textem popisujícím nevráživost mezi Brnem a Prahou – přičemž hrozící bratrovražednou řeč pomohla zastavit také žena, paní Virpirka? A znáte okolnosti nebyvale skromné závěti jediné královny pohřbené v Brně? To je jen několik z mnoha otázek, které pomůže kniha zodpovědět.

Vyšla kniha Brno a Brňanky

Autoři vybrali jako významné milníky brněnských dějin i současnosti celkem patnáct zajímavých žen. Představují je v krátkých medailonech, na něž vždy navazuje rozhovor Miloše Šenkýře a Mileny Flodrové. O vybrané ženě, o výseku, který zastupuje, ale i o jejích následovnicích. A protože i sami autoři zdůrazňují, že výběr takových žen je velice subjektivní, upravili šestnáctý medailon tak, aby si do něj čtenář mohl umístit zajímavou ženu podle svého výběru, personifikovat ji portrétem a několika řádky.

Kniha ale není jen dílem věnovaným brněnským osobnostem. Je i netradiční poklonou ženě, která dějinám Brna zasvětila celý svůj život: **Mileně Flodrové**. Díky pojetí knihy mohla přiblížit svůj pohled na některé skutečnosti a události, které by v čistě historické monografii jen těžko mohla využít. Je vyznáním paní Flodrové jejímu městu, ale současně také vyznáním města paní Flodrové. Ženě, která zásadně rozlišuje Brňáky (ty, kteří ve městě jen žijí) a Brňany (ty, kteří mají své město rádi). A ženě, která nedávno oslavila své osmdesátiny.

Publikaci *Brno a Brňanky* dal grafickou tvář **Ivan Štrouf** a svými křehkými kresbami ji doplnila **Kateřina Škrabalová**. Kniha vychází s podporou statutárního města Brna a Syndikátu novinářů České republiky, díky nimž je její cena na úrovni přijatelné i pro širší veřejnost.

Tibor DÁVID

Knihovna pro město nebo Knihovna chudých?

V první polovině titulku je obsažen název investiční akce s podtitulem – rozšíření služeb veřejnosti. Ve druhé polovině titulku je hodnocení situace Ústřední Mahenovy knihovny v uplynulých letech a současně obsažena otázka, kam se bude ubírat.

Začátkem března otevřela nové prostory s rozšířenými službami. Vybrali jsme – rozšíření provozu od 8 do 20 hodin, informační středisko nejen o knihovních službách, ale také o městě a Evropě, Senior Point s informacemi pro tuto věkovou skupinu, Family point s možností servisu pro maminky a jejich děti, Knihovní klub s kavárnou, kde budou literární a komorní pořady, místnost pro mládež s hrami, včetně možnosti půjčit notebook, Multifunkční sál pro 100 osob s budoucím programem. Program Wellnes pro duši je zaměřen na muzikoterapii a arteterapii, přehlídku filmů z festivalu Jeden svět a uzavřeme čísly a citací tiskové zprávy. Investiční akce „Knihovna pro město rozšíření a zlepšení služeb veřejnosti“ byla zařazena do rozpočtu města Brna s celkovými rozpočtovými náklady cca 25 mil. Kč a předpokládanou dotací ve výši cca 17 mil. Kč. Projekt byl spolufinancován z Regionálního operačního programu, oblasti podpory 3.1 Rozvoj urbanizačních center. Částka čtenáře uvádí do reality a vyvolává ohlednutí za minulostí. Více než rok fungovaly mobilní záchody v počtu dvou, jenž by neschválil ani onen generál ze Švejka, co kontroloval latríny mužstva. V létě bylo mnohdy nutno přidržit si u nosu kapesník. Padající strop v sále a střecha v atriu protékající po přívalovém dešti. Nepotvrzené zprávy z kuloárů o ukradeném lustru i počítači. Přetížené knihovnice, které si frustraci kompenzovaly argocání vůči čtenáři.

Na tiskové konferenci byl uveden počet čtenářů cca 40 tisíc. Nezazněl počet čtenářů poboček Mahenovy knihovny, který je stejný, není-li vyšší. Pořady se nesoustřeďují jen do Ústřední knihovny, ale i na pobočky, z nichž dominuje Mahenův památník. Na závěr nezbyvá než přát 132 zaměstnancům Ústřední knihovny, aby zvládali práci, kterou dřív zvládalo 140 lidí.

/V/

JIHOMORAVSKÁ KRAJSKÁ RADA ČESKO-RUSKÉ SPOLEČNOSTI BRNO

VE SPOLUPRÁCI S MěV KSČM V BRNĚ

KLUBEM ČESKÉHO POHRANÍ

LEVICOVÝM KLUBEM ŽEN "DOBROMYSL"

VLASTENECKÝM SDRUŽENÍM ANTIFAŠISTŮ

OBČANSKÝM SDRUŽENÍM

"OCHRANA PAMÁTNÍKŮ OSVOBODITELŮ
BRNA V ROCE 1945"

ZVE OBČANY MĚSTA BRNA na

PIETNÍ VZPOMÍNKU NA PADLÉ OSVOBODITELE PŘI PŘÍLEŽITOSTI 70. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ BRNA

Neděle 26. dubna 2015 v 16 hodin, Ústřední hřbitov Brno

Večer po válce

*Celé Brno přikrylo se nočním hedvábím,
jak svůdná žena mu smutek odvádím,
už netřeba myslet stále jenom na hřbitov,
zas budem jezdit na Veverčí nebo na Bítov.*

*Zraněná zem byla bombami rozryta,
nervy drásal zvuk válečného varyta,
provázel odjíždějící vůz s chlebem pouze,
byla bída v této zemi, byla nouze.*

*Ale prapory už vlají, všechno se změnil,
válka byla, ale už doopravdy není
a já děkuji té nesehrané kutálce,*

*co vyhrává neuměle po ulicích města,
teď před námi je rovná, přímá cesta.
Ty si tak vzpomeň na ten večer po válce!*

Bohumír Pospíšil

Didaktické hračky v Technickém muzeu

Nejnavštěvovanější expozici Technického muzea v Brně čeká zajímavé zpestření. Oblíbenou technickou hernu doplní didaktické hračky a modely, které svojí formou i zpracováním odkazují na technické dědictví i dobré vlastnosti dřeva.

Expozice potrvá od 12. února do 30. srpna 2015. Otevřena bude vždy od úterý do neděle 9 až 17 hodin. Díla studentů vznikla ve spolupráci Lesnické a dřevařské fakulty Mendlovy univerzity v Brně a Technického muzea v Brně. Studenti se při výrobě didaktických modelů vypořádali s konstruktérskými požadavky, nastudovali i historické postupy a vyrobili zmenšeniny často existujících objektů. Vznikl tak např. funkční modely lisu na víno, tkalcovského stavu nebo vodního mlýna. V mnoha případech nebyla předloha dostupná, proto museli jejich tvůrci nastudovat historické zdroje a podle nich vytvořit výkresovou dokumentaci. Takovým způsobem vznikala kupř. vodní pila dle Leonarda da Vinciho nebo středověký jeřáb. Modely posloužily i při výuce, kdy autoři představovali svá díla ostatním spolužákům s odborným výkladem o používaných materiálech, pracovních postupech a nářadí. Funkční modely, představující rozvoj techniky a různých oborů, jsou nyní k vidění v Technickém muzeu v Brně. Slouží zde k názornému předvedení technických stavbu a konstrukcí. Radost z modelů na výstavě budou mít i ti nejmenší. Didaktické hračky „*Gotický krov*“ a „*Roubená chaloupka*“ jsou totiž k dispozici dětským návštěvníkům technické herny, kterou naleznou ve třetím patře muzea. Snahou výstavy je ukázat dětem postupné kroky vedoucí ke vzniku i náročných objektů. Malí i velcí návštěvníci tak mají možnost stát se na chvíli tesařem a postavit si roubenku nebo středověký krov. Děti i dospělí mají díky těmto modelům příležitost názorně pozorovat, že původní historické konstrukce byly většinou vyráběny velmi jednoduchými postupy a poměrně primitivním nářadím. Opakováním těchto metod ale dokázali naši předci vyrobit i velmi složitá soustrojí a stavby. Poslední skupinu modelů tvoří didaktické hračky např. k procvičování logického uvažování či názorné vysvětlení určité muzejní tematiky. (vž)

S kým se chce vedení města Brna smířovat?

S kým se jako občané města Brna máme v roce 70. výročí osvobození podle současné koalice smířovat? S nácky a suďeřáky? S těmi co zabíjeli naše lidi v Kounicových kolejích a brněnřtí Němci se na to chodili dívat jako na divadlo a jeřtě platili vstupně? To je potřeba zásadně odmítnout!

Divoký odsun byl logickým důsledkem zločinů, kterých se Němci nejen v Brně, ale i jinde dopouřtěli. Větřina sudetských Němců nadřeně vítala nacistická okupační vojska, byli aktivní v nacistické straně a nejenže jejich muži válčili v řadách wehrmachtu nebo SS a podíleli se na zřúdnostech vyhlazovací války na východní frontě, ale jejich ženy tady u nás udávaly gestapu (větřinu příslušníků gestapa tvořili v protektorátu sudetřtí Němci) a jejich děti byly v Hitlerjugend, kde se učily nenávidět „nižřtí“ rasy (Slovanské národy, Židy a další) a fanaticky obdivovaly Hitlera.

V roce 1945 jsme sudetským Němcům splnili to, co přece vždy chtěli, vrátili jsme je do řiře. Řeči o tom, jak „hrozně trpěli“ a kolik jich bylo v květnu 1945 „brutálně“ zabito, jsou směřně. V době Protektorátu Čechy a Morava bylo pozabíjeno přes 365 tisíc Čechů, Moravanů a Slezanů, takže se dá říct, že jsme se k Němcům na konci války zachovali jeřtě velice mírně. V Pohořelicích se jim také nic strařného nedělo a ty různé nemoci, jako tyfus nebo úplavice, byly v době války naprosto běžně.

Těch pár Německých antifařistů se větřinou ani konce války nedožilo, protože je náckové sami zabili, ale ti co přeřžili, tady mohli bez problémů zůstat a neměli řždáně velké problémy. Ani my komunisté, ani řždáně jiní antifařisté se nemáme s kým smířovat. Měli bychom si připomínat osvobození od nacismu a hrdinství Rudé armády při osvobozování Brna a naší republiky, protože bez toho bychom tady dnes nebyli.

Ti co dělají pravý opak (současná koalice města Brna) a smířují se za peníze nás všech s těmi, co nás chtěli všechny vyhladit nebo germanizovat, jsou jen obyčejní revanřisté a vlastizrádcí. Přesně takoví, před kterými nás varoval prezident Edvard Beneř ve svém projevu v roce 1947.

Jiří Hráček, zastupitel města Brna za KSČM

KULTURNÍ KALEIDOSKOP

(Dokonení ze strany 9)

Účinkovat budou tři sbory včetně Smířeného sboru Kantilena a posluchači Konzervatoře.

Brněnřská Filharmonie uvede (20. IV.) Den hudby ve vile Tugendhat. V podání souboru Brno Contemporary Orchestra zazní díla Pavla Haase, Erwina Schulhoffa a výběr z operet Leo Falla a Rudolfa Frimla. Jan Jiraský přednese (21. IV.) v Besedním domě první díl Bachova Dobře temperovaného klavíru a Guarneri trio s Ivanem Klánřským za klavírem (27. IV.) uvede Beethoven a Mendelssohna-Bartoldiho.

Kino Art uvede (12., 13., 15 -17. IV.) francouzskou komedii *Samba* Oliviera Nakache a Erica Toledana podle knihy Delphine Coulin. Jde o příspěvek k multikulturalismu o nerovném vztahu emigranta ze Senegalu, po deseti letech ve Francii bez povolení k trvalému pobytu, s francouzskou manažerkou. *Diplomacie* (12., 17. IV.) z francouzsko-německé produkce Volkera Schlöndorffa podle divadelní hry Cyrila Gely je soubojem mezi velitelem Paříže Dietrichem von Choltitz a řvédřským konzulem Raulem Nordlingem v roce 1944. Voják je vázán Hitlerovým rozkazem destruovat Paříž, diplomat ho přesvědčuje - bude to válečný zločin a Spojenci jsou před branami města. Vyhrál diplomat a Niels Arestrup a André Dussollier podávají excelentní výkon. Škoda, že Gely ve své hře nepodal hlubřtí analýzu proměny fanatického výsadkáře Dietricha von Choltitz, který se v roce 1940 podílel na destrukci Rotterdamu. Patrně pochopil - na rozdíl od roku 1940 - v roce 1944 byl konec. Přehlídka *Bonjour Brno* uvede (20.-22. IV.) francouzřské filmy

a *Kocham film* (23.-25. IV.) je přehlídkou polřského filmu. Z nových snímků je nejzajímavěřtí *Město 44* (24. IV.) Jana Komasy. Jde o příspěvek k polřské diskusi nad Varřavřským povstáním. Zda bylo zbytečným krveproléváním, z politických důvodů zcela ztraceným, nebo hrdinstvím. Ne náhodou Poláci srovnávají Varřavu 1944 s povstaleckou Prahou 1945.

Jinak k situaci kina Art lze říci - leták s programem na březen byl k dispozici „*pouhě*“ dva dny po začátku měsíce a programové noviny „*pouhých*“ řest dnů. Nezbyvá než diváky odkazovat na web kina. /V/

VÝBOR NÁRODNÍ KULTURY V BRNĚ

Vás srdečně zve na

Výroční schůzi VNK v Brně

Program: Zpráva o činnosti
Zpráva o hospodaření
Předání Pamětních listů
Diskuse - různé

Schůze se koná ve řtvrtek 23. dubna 2015 v 16.⁰⁰ hodin
Brno, Křenová 67, sál II. poschodí, (tramvaj ř. 8, výstup zastávka Masná).

Srdečně zve naše veřejnost, řčeny, přátele a sympatizanty.

Kontakt: Pořtovní schránka VNK Brno, Křenová 67, 602 00 Brno
www.vnkbrno.cz e-mail: vnkbrno@email.cz

Naši dubnoví jubilanti

V březnu (22. 3.) oslavil 44. narozeniny s. **Jaroslav Bouda**, člen ZO KSČM 3023.

1. 4. **David PÍCHAL**, 38 let, ZO 0502, **Miroslav BUCHTA**, 64 let, ZO 2602, **Marta KRMNÍČKOVÁ**, 84 let, ZO 0305,
3. 4. **Otto HOLÁTKO**, 90 let, ZO 1505, **Věra UGWITZOVÁ**, 83 let, ZO 0502,
4. 4. **Jiří DOHNAL**, 71 let, předs. MěRK,
5. 4. **Ivan KAŠPAR**, 71 let, ZO 1401,
6. 4. **Viktor JEVSEJENKO**, 60 let, člen MěV,
7. 4. **Marta VALENTOVÁ**, 84 let, ZO 1511, **Hana ŠTRONEROVÁ**, 80 let, ZO 0305,
9. 4. **Aleš RŮČKA**, 61 let, člen MěV,
12. 4. **Lidmila AUEROVÁ**, 89 let, ZO 0600,
14. 4. **Vlasta KLÍMOVÁ**, 90 let, ZO 1511,
15. 4. **František ULBRICH**, 80 let, ZO 3002,
16. 4. **Jitka STEJSKALOVÁ**, 60 let, ZO 1511, **Marie ANTLOVÁ**, 83 let, ZO 0305, **Dalibor VONDRA**, 79 let, ZO 2703,
17. 4. **Helena JURKOVÁ**, 77 let, ZO 0305,
18. 4. **Jaroslava HUTÁRKOVÁ**, 77 let, ZO 0305,
21. 4. **Jan VOTOUPAL**, 58 let, ZO 0507,
22. 4. **Aleš NOVÁK**, 52 let, ZO 0502,
23. 4. **Jiřina OBROVÁ**, 60 let, ZO 1511,
24. 4. **Jaroslav HÖKL**, 90 let, ZO 3002,
25. 4. národní umělkyně **Olga SKÁLOVÁ**, 87 let, ZO 0305, **Pavel MÁŠA**, 73 let, ZO 3003, **Josef JOCH**, 64 let, ZO 3035,
26. 4. **Jaroslava KOTAČKOVÁ**, 73 let ZO 3003,
28. 4. **Josef ONDRA**, 85 let, ZO 3003, **František DOHNAL**, 86 let, správce MěV,
29. 4. **Anna SATRAPOVÁ**, 80 let, ZO 2705, **Olga SMEJKALOVÁ**, 85 let, ZO 0423, **Emil VÍTEK**, 57 let, člen MěV,
30. 4. **Věra PIÁLKOVÁ**, 86 let, ZO 2703,

Všem našim jubilantům děkují za práci pro stranu a socialistickou společnost a do dalších let pevné zdraví přeji ZO (MO), MíV a MěV KSČM a LKŽ Dobromysl a redakce ECHO. did

OPUSTIL NÁS

V uplynulých dnech jsme se rozloučili se soudruhem **Františkem Macháčkem**, členem ZO KSČM č. 0305, který zemřel ve věku 74 let. V minulosti působil jako místopředseda Obvodního výboru KSČ Brno III.

Čest jeho památce!

Odešel vlastenec

Ve věku nedožitých 96 let odešel rodák z Moravského Krumlova **Josef STYX**. Poslední rozloučení se uskutečnilo 20. března v brněnském krematoriu. Za nacistické okupace byl členem vojenské skupiny odbojové organizace Hnutí slovanské domoviny, 14. května 1943 byl zatčen, uvězněn v Kounicových kolejích a v polské Vratislavi, kde mu hrozil trest smrti. Počátkem ledna 1945 v přesunech vězňů na jiná místa utekl a spolu s dalšími nastoupil cestu přes Terezín a Prahu do Brna, kam se vrátil 12. května 1945. Po válce pracoval na železnici i v Ústavu užitě fyziky Čs. akademie věd.

Na utrpení, které zažil spolu s dalšími spolubojovníky v době nacistické okupace, nezapomínal. Naopak, po mnoho let byl průvodcem výprav školní mládeže i dalších návštěvníků Kounicových kolejí. A současně shromažďoval v muzeích, v archivech, u starostů a kronikářů obcí a měst, v rodinách popravených odbojářů i mezi přeživšími utrpení za války podklady pro publikaci, která v roce 2011 vyšla v brněnském nakladatelství Šimon Ryšavý pod názvem „Zapadalo slunce nad Breslau naposledy“. Věnoval ji památce popravených a zemřelých kamarádů z ilegální organizace Hnutí slovanské domoviny. Uveřejnil v ní jejich seznam, jejich medailonky i zatýkácké rozkazy, obžaloby, rozsudky smrti, protokoly říšského úřadu bezpečnosti o nich. Publikace je jedinečným příkladem pro publikace tohoto zaměření. Právem byla připomenuta na diskusním čtvrtku 15. ledna 2015. V doslovu k publikaci Josef Styx vyzval mládež, aby se poučila ze zkušeností odbojářů a nepřipustila válku – jak trvale aktuální jsou tato slova! I na seminářích pořádaných Klubem českého pohraničí připomínal miliony obětí často z řad mladých lidí, jimiž byla vykoupena porážka nacistické tyranie a svobodný život po válce. I Josefu Styxovi zapadlo slunce, naštěstí ne za války. Bude žít v našich vzpomínkách.

Rozloučili jsme se ...

Dne 9. března 2015 zemřel po krátké nemoci dlouholetý člen (1945) a dlouholetý člen výboru základní organizace KSČM 0102 Brno-Bohunice soudruh **Jan ŘIČÁNEK**. Bylo mu 90 let. Za jeho obětavou práci mu ZO děkuje.

Čest jeho památce!

V únoru 2015 zemřel ve věku nedožitých 91 let prof. PhDr. **Josef KOLEJKA**, DrSc. (narodil se 7. 3. 1924 v Brně-Lišni), významný představitel historické vědy v regionálním i celostátním měřítku. Žák znalce dějin východní Evropy prof. Josefa Macúrka se dal jeho cestou a stal se jedním z nejvýznamnějších českých historiků-slavistů. Svědčí o tom knihy *Národy habsburské monarchie v revoluci 1848-1849* (1989), *Dějiny národů střední a jihovýchodní Evropy III.* (1968), *Národnostní programy pro střední a jihovýchodní Evropu, Z dějin socialistické teorie národnostní otázky 1848-1917* (1971) a mnoho dalších prací. Věnoval se i zásadním problémům vývoje dělnického hnutí v regionech, např. *Z dějin dělnického hnutí na Brněnsku* (1956), *Revoluční hnutí na Moravě a ve Slezsku 1917-1921* (1957), *Dělnické rady na Horním Slezsku, Dobrowsku a Ostravsko-Karvinsku 1917-1920* (1960).

Kompletně je zhodnocení děl našeho předního historika J. Kolejky uvedeno ve sborníku, který vydaly Masarykova univerzita v Brně a Společnost přátel jižních Slovanů v Brně v r. 2004, do něhož přispěli prof. F. Hejl, prof. I. Dorovský, prof. J. Válka a další. Odešel skromný a do bádání o minulosti zapálený člověk.

Karel JANIŠ

Komise ideově teoretické práce MěV KSČM v Brně

zve na **DISKUSNÍ ČTVRTEK,**

který se uskuteční 16. dubna 2015 od 16 hodin na MěV KSČM v Brně, Křenová 67, 2. poschodí.

Téma: Otázky rozvoje Jihomoravského kraje v příštím období, činnost Klubu zastupitelů v období příprav voleb do krajského zastupitelstva

**Pozváni byli: s. Pavel Březa, předseda Jm KV KSČM
s. Stanislav Navrkal, předseda Klubu zastupitelů za KSČM ZJMK**